

odpovídá zákonu, a již z toho plyne, že podklad pro rozhodnutí vyššího soudu musí být totožným s oním, na jehož základě rozhodoval soud nižší (§ 520 a násl. c. ř. s.). Stěžovatel však tvrdí nyní v rekursu, že vrátil fakturu, přeškrtnuv v ní slova: »splatno a žalovatelné v Praze«, avšak podle zjištění předchozích soudů a protokolu o ústním jednání bylo mezi stranami nesporno, že žalovaný fakturu, jemu žalující firmou současně se zbožím zaslanou a obsahující doložku »splatno a žalovatelné v Praze«, vrátil bez poznámky po dvou měsících. O nějakém přeškrtnutí této doložky při jednání řeči nebylo a nemůže tudíž nyní na tvrzení to vzat být zřetel. Vrácení faktury za dva měsíce po dojití nemůže však ve smyslu čl. 319 obch. zák., který obsahuje všeobecnou zásadu pro obchodování, považováno být za včas učiněné. Bezpečnost obchodování vedla zákonodárce k tomu, by časově vymezena byla účinnost písemné nabídky a odpovědi na ní, a tž důvod nutí k použití ustanovení čl. 319 obch. zák. na vrácení faktury. Faktura, obsahující návrh: »splatno a žalovatelné v Praze«, musí tudíž být i hned zodpovědná ve lhůtě čl. 319 obch. zák. — třeba i mlčky vrácením, jak to nyní ustanovuje § 88 odstavec druhý j. n. — avšak vrácena být musí ihned, má-li vrácení to mít účinek § 88 odstavec druhý j. n. Jelikož se v tomto případě tak nestalo a faktura vrácena byla teprve po dvou měsících, musí platit za přijatou. Jest tedy dovoňováný soud k projednání věci podle § 88 odstavec druhý j. n. příslušným.

Čís. 1419.

Přípustnost pořadu práva pro žalobu na obec o náhradu škody z důvodu, že obec nezákonným způsobem vyklidila byt.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1922, R I 1594/21.)

Bytová komise města S. zabrala v domě žalobkyně dvě místnosti a, když je žalobkyně nechtěla vyklidit, provedla vyklizení obec sama a nastěhovala do bytu osobu třetí. Proti žalobě na obec namítla žalovaná nepřipustnost pořadu práva. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Ze zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. plyne, že obce pokud se týče společné bytové úřady, provádějíce opatření dle zákona o zabírání bytův, jednají v přeneseném oboru působnosti, jako orgánové státní správy. Jednala tudíž dle názoru soudu i obec S., pokud se týče tamní bytový úřad, při zabírání dvou místností u strany žalující v přeneseném oboru působnosti, jako orgán správy státní a v téže vlastnosti provedla i svým zřízencem vyklizení zabraných místností a nastěhování Antonie V-ové. Tím, že byl později výměr zabírací, jak z rozsudku nejvyššího správního soudu ze dne 28. ledna 1921 zjištěno, pro vady řízení zrušen, a že vyklizení zabraných místností stalo se bez intervence soudní, nic se na věci nemění a nepozbylo tak jednání obce S. pokud se týče jejího bytového úřadu, rázu úkonu, v přeneseném oboru působnosti provedeného. V § 1 j. n. jest vyslovena zásada, že soudům přísluší rozhodovati pouze o nárocích soukromoprávných; výjimky z této zásady stanoveny a upraveny jsou zvláštními zákony. Z toho plyne, že,

jde-li o nárok, opírající se o právo veřejné, soudům zpravidla o něm rozhodovati nepřisluší, leč by tu šlo o nárok dle § 1 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n., jednajícího o příslušnosti k rozhodování nároku proti státu nebo jeho zemím. To platí též o nárocích z důvodu náhrady škody, poněvadž § 1338 obč. zák., který prikazuje takové spory řádným soudům, předpokládá, že uplatňovaný nárok má základ v právu soukromém, což v § 1 obč. zák. výslovně se vytýká. Žalující strana domáhá se na žalované obci náhrady škody za odňaté užívání zabraných místností, tedy uplatňuje nárok zakládající se v právu veřejném, ježto zabrání bytu, pokud se týče jeho odnětí straně žalující, provedla žalovaná obec u výkonu přeneseného oboru působnosti. **R e k u r s n í s o u d** zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkav pravomoci, o žalobě dále jednal a ji rozhodl. **D ů v o d y:** Dle § 1338 obč. zák. a § 1 j. n. patří před řádné soudy nároky na náhradu škody, spočívající v právu soukromém; jde-li však o úkony veřejnoprávních korporací a o nároky ve veřejném právu kotvící, jest pořad práva vyloučen. Dle zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. mohou obce, byvše k tomu zemským politickým úřadem zmocněny, v přeneseném oboru působnosti zabírat byty a učiniti rozhodnutí, kterým se určitý byt nebo místnost zabírá. Ale dle § 31 téhož zákona nepřisluší obci právo, by zabrané byty sama vyklidila, nýbrž k tomu jsou povoláni řádní soudové. Vyklidí-li obec zabraný byt sama, nevykonává již úkony přeneseného oboru působnosti a jest to nedovolený čin ve smyslu §§ 1294 a 1295 obč. zák. Takový nárok žalující strana výslovně uplatňuje, tvrdíc, že žalovaná obec proti vůli vlastníků bez soudního účastenství vyklidila zabraný byt a že se tím dopustila činu svémocného. Není tedy uplatňován nárok z toho důvodu, že obec zabrala byt a že pak rozhodnutí o tom bylo nejvyšším správním soudem zrušeno. Mimo to tvrdí žalující strana, že odpůrkyně jí slíbila dne 21. dubna 1921, že vyklidí místnosti. Ohledně této části žalobního nároku jde o žalobu ze smlouvy, Nemělo tudíž býti námitce nepřípustnosti pořadu práva vyhověno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žaloba o náhradu škody opírá se v tomto případě o dvojí právní důvod, 1. o slib žalované obce ze dne 21. dubna 1921, že zabrané místnosti vyklidí, 2. o to, že žalovaná obec proti vůli vlastníků bez soudního povolení a bez soudní intervence zabraný byt vyklidila a že se tak dopustila činu bezprávného, svémocného. K čís. 1. Nárok prvý zakládá se na smlouvě, závazku soukromoprávním, pro nějž je pořad práva dle § 1338 obč. zák. a § 1 j. n. jedině přípustným. Otázku, zdali tato smlouva uzavřena byla platně a pro obec jest závaznou, jest řešiti ve věcné části sporu rozsudkem (§§ 390 a 404 c. ř. s.). K čís. 2. Tvrdí-li žalující strana, že obec v S. svémocně vyklidila zabrané dvě místnosti bytu Růženy F-ové, aniž si vymohla za tím účelem soudní exekuci nuceným vyklizením místností těch, jak § 31 zák. o zabrání bytů ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. předpisuje, pak nejednala obec více v mezích oboru své působnosti veřejnoprávní, nýbrž tento její výkon spadá mimo tuto působnost, tedy do oboru práva soukromého. Jde tu o jednání, zákonu

se přičící, bezprávné, provedené pouze při příležitosti veřejnoprávní činnosti obce, i jest v tomto případě pořad práva přípustným. Výjimečného ustanovení § 37 obec. zřiz. na tento případ obdobně užití nelze (§ 7 obč. zák.). Otázku, je-li z důvodů, žalující stranou tvrzených, nárok žalobní odůvodněn, či z důvodů, v dovolací stížnosti strany žalované zmíněných, neodůvodněn, bude rozhodnouti rozsudkem ve věci samé (§§ 390 a 404 c. ř. s.). Poněvadž námitka nepřipustnosti pořadu práva není důvodnou, měl soud rekursní rozsudek, správně usnesení prvního soudu, kterým žaloba pro nepřipustnost pořadu práva byla zamítnuta (správně odmítnuta), změnit v ten smysl, že se námitka tato zamítá; nebylo zde však důvodů, usnesení to zrušiti, vždyť jednání o námitce, o kterouž jediné jde, není neúplným. Nicméně ponechán výrok ten neopraveným, protože z důvodů rekursního soudu zjevno, jaký význam usnesení jeho sluší přikládati.

Čís. 1420.

Pořad stolic dle § 3 j. n. jest zachovávatí pouze, pokud věc byla u řádného soudu zahájena, nikoli však, rozhodl-li v první stoličce rozhodčí soud dělnický při okresním soudě.

Dovolací rekurs, správně rekurs, jest přípustný, třeba šlo o srovnalá rozhodnutí, rozhodl-li řádný soud o opravném prostředku do rozhodnutí rozhodčího soudu dělnického.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1922, R I 17/22.)

Do usnesení rozhodčího soudu dělnického při okresním soudě v P. vznesly obě strany na krajský soud stížnost a kromě toho přisedící rozhodčího soudu dohlédací stížnost do postupu předsedy rozhodčího soudu. Krajský soud stížnostem nevyhověl a nezařídil ničeho o stížnosti dohlédací. Nejvyšší soud zrušil usnesení krajského soudu jako zmatečná a vyslovil nepřislusnost jeho k rozhodování o stížnostech pokud se týče o dohlédací stížnosti.

D ů v o d y:

Pořad stolic, jurisdikční normou stanovený, dán jest jen pro občanské (soukromoprávní) záležitosti, normou tou řádným soudem přikázané (§ 1 j. n.) a tudíž jen tehdy, když věc taková byla u řádného soudu zahájena. Rozhodčí soud dělnický, u něhož rozepře, o niž tu jde, v první stoličce byla zahájena, není však řádným soudem, nýbrž soudem mimořádným, a opravný prostředek do jeho rozhodnutí jde dle § 9 vl. nař., ze dne 19. prosince 1919, čís. 662 sb. z. a n. k rozhodčímu soudu úrazové pojišťovny dělnické v Praze, nikoli však na příslušný sborový soud první stoličce. Podané opravné prostředky proti usnesení rozhodčího soudu dělnického a dohlédací stížnost do postupu jeho předsedy měl tedy krajský soud, když mu předsedou rozhodčího soudu z právního omylu předloženy byly, témuž soudu vrátiti s tím, že k rozhodování o nich povolán není, pokud se týče měl, pokud na něj adresovány byly (stížnost žalobců a dohlédací stížnost) rozhodnutí odmítnouti a nepřislusnost svou k němu vysloviti (§ 42 j. n.), žádným způsobem však neměl se do rozhodování jich pouštět a rozhodnutí o nich vydávati. Když však o nich rozhodl, bylo rozhodnutí